

The Electronic *Manipulus florum*
www.manipulusflorum.com

Pena siue punitio f
cum fontibus proximo et primo

Qui in aliud seculum distulit fructum conuersionis,
prius purgabitur igne purgationis.
Hic ignis et si non sit eternus,
miro tamen modo grauis est.
Superat enim omnem penam,
quam homo unquam passus est in hac uita, uel pati potest.

Augustinus in sermone de igne purgatorio
et ponitur XXV. distinctione.

Item Augustinus in libro de uera et falsa penitentia c. 18. →
Qui in aliud seculum distulit fructum conuersionis,
prius purgabitur igne purgationis.
Hic autem ignis, etsi, eternus non sit,
miro tamen modo grauis est.
Excellit enim omnem penam,
quam umquam aliquis passus est in hac uita, uel pati potest.

Gratianus, *Decretum*, 1.25.5 (*Corpus iuris canonici* 1,
A. Friedberg ed., col.94).

Sed etiamsi conversus vita vivat, et non moriatur:
non tamen promittimus quod evadat omnem poenam:
nam prius purgandus est igne purgationis,
qui in aliud saeculum distulit fructum conversionis.

←

Hic autem ignis etsi aeternus non fuerit,
miro tamen modo est gravis:
excellit enim omnem poenam
quam unquam passus est aliquis in hac vita.

Pseudo-Augustinus, *De uera et falsa poenitentia ad Christi
devotam*, 18 (PL 40, col.1128).